

**Holenduif in Amsterdam.** Het lijkt me wel aardig u het volgende mede te delen: Iederen dag volg ik voor 't raam zittend van een gebouw aan de Keizersgracht alhier, de bewegingen en sierlijke evoluties van een paar *kleine* Boschduiven. In een der boomen langs de gracht hebben ze hun nest gemaakt. Ik zie ze 's morgens takken zoeken om de nestholte mee te bekleeden. Ze spelen ook veel met elkaar en bemoeien zich nooit met hun grotere collega's, de houtduiven. Het is geloof ik nog nooit gezien dat de kleine boschduif midden in een stad zitten kan en het is te hopen dat het dier langzamerhand gaat inzien, dat een konijnenhol een slecht surrogaat is. Zijn grotere neef is trouwens ook afkomstig uit de stilte en heeft allang ontdekt dat het in een stad veiliger nestelen is dan in „de vrije natuur”, waar tegenwoordig iedereen alles overhoop haalt en men bij drommen tegelijk heentrekt om de zeldzame planten uit te graven en „to sightsee the nests”. Ik moet eigenlijk lachen als ik eraan denk dat in de verschillende vogelboeken die ik bij de hand heb de kleine boschduif wordt uitgemaakt voor „a bird that is at all times rather shy and wary, and not easily approached” of zijnde uitsluitend „wouden bewonend, waar groote boomen staan” enz. De werkelijkheid bewijst steeds weer dat we eigenlijk van het karakter van een bepaalde vogelsoort niets begrijpen.

Amsterdam.

W. J. KABOS.

Dit bericht over broeden van de Holenduif in Amsterdam is niet nieuw. Oudere Amsterdamers-vogelvrienden weten, dat reeds vele jaren geleden Holenduiven broedden in bepaalde oude iepen van de groote grachten.

De laatste jaren zitten twee broedparen in een tuin aan de Plantage Middenlaan.

Een broedgeval aan den Sloterweg wordt juist hierboven vermeld.

Dit voorjaar hoorde ik ook van een holenduiven-nest in de Haarlemmerhout en zag er zelf een aan den Amstel, stille zijde, ongeveer tegenover het Kalfje.

J. HEIMANS.

**Morinelpluvieren als Bladwespenverdelgers.** Gedurende de laatste week van Augustus en de geheele maand September van het vorig jaar ('36) zijn op de Beer opvallend veel morinelpluvieren waargenomen. Als grootste aantal noteerden wij er 27. Deze vogels hebben ons enkele aardige waarnemingen mogelijk gemaakt.

Wanneer wij het troepje voorzichtig naderden, gebeurde het herhaaldelijk, dat alle vogels zich drukten en de ruggetjes vielen dan nauwelijks op tusschen de bonte herfsttinten van het melkkruid. Nog dichterbij komend, begonnen de meeste vogels op te staan en één liet onder het wegvliegen een duidelijk „trieé” hooren. Op dit alarmfluitje vloog dan alles op. Hat troepje splitste zich in twee deelen en nu konden wij één van deze groepjes heel dicht naderen, omdat de schuwe, alarmeerende pluvier er niet meer bij was.

Duidelijk zagen wij bij verschillende vogels nog een rest van de zwarte buik, die alleen het zomerkleed siert. Soms scheerde een naar het Zuiden trekkende zwaluw laag over de glauxvlakte om enkele van de spaarzame insecten machtig te worden. Wanneer zoo'n zwaluw rake-lings over de morinelpluvier vloog zagen wij dikwijls als reactie een afweer- en stoothouding van de laatste. Soms hadden de morinellen ook onderling ruzie. Met het kopje omlaag en luid „trieé” fluitend liepen ze dan op elkaar af om als hanen tegen elkaar op te vliegen. Zoo'n ruzie was altijd weer in een oogenblik afgelopen. Reeds eenigen tijd had ik mij afgevraagd, waarom de morinelpluvier op „de Beer” steeds zoo'n voorliefde heeft voor de uitgestrekte melkkruidvlakten (*Glaux maritima*). Eerst meende ik, dat de spinnen, die soms in groote aantallen op de glauxvlakten voorkomen, hiervan de oorzaak waren, maar verleden jaar ontdekten wij het voedsel, dat de morinelpluvier speciaal aan de terreinen waar *Glaux maritima* groeit, bindt.

Bij het bestudeeren van een groepje morinellen op enkele meters afstand, zagen wij hoe steeds iets tusschen het melkkruid weggepikt werd, dat groen van kleur was. In het eerst meenden wij, dat de vogels stukjes van het melkkruid pikten, maar bij een nader onderzoek bleek al gauw dat het heel wat anders was. Overal zat het melkkruid vol met een bladwespen-larve, die door z'n groene kleur voor ons bijna niet opviel. Deze larve vormde dus vrijwel uitsluitend het voedsel voor de morinelpluvieren.

Daar onze kweekproeven met de larve, door gebrek aan voldoende versch voedsel mislukt zijn, weten wij nog niet met welke bladwesp wij te doen hebben gehad. Misschien is er iemand onder de lezers, die volgens onze gegevens de juiste soort bepalen kan.

Als tegen eind September een paar flinke stormen een gedeelte van het groene strand onder water gezet hadden, vonden wij de morinellen alleen op die met glaux begroeide plaatsen, welke onbereikbaar lagen voor het zeewater. Wij namen toen nog slechts vier vogels waar en van de bladwespen-larven werden er na nauwkeurig zoeken nog maar enkele gevonden. Vermoedelijk hadden de meeste zich reeds verpopt om in deze toestand de winter door te brengen. De pop is voor de morinelpluvier waarschijnlijk van heel weinig waarde, daar het juist de

bewegingen van de larven zijn, die door de vogels opgemerkt worden. Op de vlakten, die onder water gestaan hadden, was van de larve natuurlijk niets meer te bespeuren.

Nu kunnen wij de volgende vragen stellen:

1. Bestaat het voedsel van de morinelpluvier op z'n doorreis steeds in hoofdzaak uit larven van de bladwesp, of is dit alleen het geval in jaren waarin de larven in groote aantallen worden aangetroffen?

2. Wordt het aantal op „de Beer” voorkomende morinelpluvieren geregeld door het meer of minder voorkomen van de bladwesp?

3. Wordt de morinelpluvier nog op andere plaatsen van ons land waargenomen en hoe is daar de begroeiing van de bodem.

Laat een ieder, die op deze vragen een antwoord kan geven dit in De Levende Natuur doen en zeker is het de moeite waard, er in de komende nazomer wat aandacht aan te schenken.

Rotterdam.

D. VAN SIJN.

**Insectenstudie.** Weet gij, dat er bestaat eene *Nederlandsche Entomologische Vereeniging*, waarvan lid zijn niet alleen allen, die deze studie beroepshalve beoefenen, maar ook zeer vele liefhebbers en verzamelaars?

*Voordeelen van het lidmaatschap:*

1°. Het geregeld ontmoeten van mede-entomologen, het leeren kennen van elkaars vang-, kweek- en prepareermethoden, het aanknoopen van ruilrelaties enz. op de twee jaarlijksche ledenvergaderingen, waarvan eene, meestal in Februari, op een Zondag wordt gehouden, afwisselend in een der groote steden en de andere op een Zaterdag in den voorzomer in een plaats, waar interessante vondsten en waarnemingen kunnen worden verwacht. Voor en na deze Zomervergadering worden in die omgeving steeds kleinere en grotere onderlinge excursies gehouden. Verder bestaan de *plaatselijke afdelingen* „Zuid-Holland”, die in het winterseizoen, meestal te 's-Gravenhage, op vijf Woensdagavonden gezellige bijeenkomsten houdt tot het doen van korte mededeelingen, het vertoonen van vangsten enz., en „Noord-Holland en Utrecht”, die op gelijke wijze jaarlijks op drie Woensdagavonden te Amsterdam en eenmaal te Utrecht bijeenkomt.

2°. De geregelde gratis toezending van de gedrukte *Verslagen* der twee bovengenoemde Ledenvergaderingen en van de *Entomologische Berichten* (6 nummers per jaar), die meest korte bijdragen over de studie, de levenswijze enz., voornamelijk van de Nederlandsche insecten, bevatten. Bovendien kunnen de leden van de N.E.V. zich voor f 6,— per jaar abonneren op het *Tijdschrift voor Entomologie*. Voor anderen bedraagt de abonnementsprijs hierop f 12,—.

3°. Het gebruik der *buitengewoon rijke bibliotheek*, ondergebracht in het Koloniaal Instituut te Amsterdam. Ter plaatse kan ieder de boeken en tijdschriften raadplegen, doch de leden der N.E.V. in Nederland kunnen ook boeken ter leen ontvangen.

De contributie bedraagt f 10,— per kalenderjaar. Tegen storting van f 100,— in eens kan men ook levenslang lid worden.

Verdere inlichtingen verschaft gaarne

De Secretaris,

J. B. CORPORAAL,

Conservator voor Entomologie van het Zoölogisch Museum te Amsterdam (C.), Plantage Middenlaan 53.

#### AANGEBODEN:

Kampeertent (Shelter) 1 x gebruikt. Met ingenaaid grondzeil. Gekost f 20,—, voor f 10,—; Kooktoestel „Primus” no. 100, van f 5,75 voor f 3,50; Oppel: Wirtschaftskunde, 2 dln. f 1,—; I. v. Grumbkow: Reisebilder aus Island f 0,25; Th. v. Bayern: Reisestudien aus Süd-Amerika, 2 dln. f 1,50; Bürgel: Aus fernen Welten (astr.) f 0,75; Nordenskjöld: Polarwelt f 0,50; Beckman: Ned. als polderland, 2e druk f 1,25; Encyclopaedie van West-Indië f 1,—; Reinhard: Das Leben der Erde f 0,50; Went: Leitfaden der Völkerkunde f 1,—; Francé: Die Alpen 1000 blz. f 1,50; Serie Brockhaus: Reisen und Abenteuer à f 0,20 per deeltje. Binnen 7 dagen geen bericht, verkocht.

Adres: C. DE RONDE p/a Boylestr. 29b, Schiedam.

#### AANGEBODEN:

Ter Haar: Onze Vlinders, 2e druk f 5,—; Oudemans: Nederlandsche insecten f 3,50; Fabre: Souvenirs entomologiques, 16e édition, 10 dln. f 10,—; Friese: Europäische Bienen, 1923 f 5,—; Schmiedeknecht: Hymenopteren, 1907 f 4,50; Reitter: Fauna Germanica Käfer, 1911, 5 dln. f 4,—.

Te bevragen: Mej. M. SNETHLAGE, „de Heem”, Laren N.H. Port voor koopers.